

Frank Seberechts, *Niets dan het welzijn van ons volk. Het Vlaams Kruis 1927-1997*, Antwerpen, Perspectief Uitgaven, 1997, 142 p.

De oprichting van het Vlaamse Kruis in 1927 was een uiting van wat de historicus Hendrik Elias genoemd heeft, de *“drang tot zelfstandigheid... op bijna elk gebied van het maatschappelijk leven in Vlaanderen”* in de jaren twintig. Nadat hij de twee meest succesvolle voorbeelden daarvan had besproken, de Vlaamse Toeristenbond en het Vlaams Economisch Verbond, vervolgde Elias: *“Het Vlaams Kruis is een voorbeeld van gehele of gedeeltelijke mislukking in de zelforganisatie van de Vlaamse krachten. Er zijn er nog meer geweest.”*

Het Vlaamse Kruis gaf, ter gelegenheid van zijn zeventigjarig bestaan, aan een beproefd historicus de opdracht om *“kritisch en objectief”* de geschiedenis van de vereniging te schrijven. Dat steekt gunstig af tegenover allerlei verenigingen en bedrijven die zich bij zulk een gelegenheid liever laten bewieroken door een gepensioneerd bestuurslid.

Seberechts heeft zijn taak op een voorbeeldige manier vervuld, en is in zijn besluit het oordeel van Elias niet uit de weg gegaan. *“Het Vlaamse Kruis heeft niet in de*

plaats kunnen treden van het Rode Kruis, hoewel sommigen dit gehoopt en betracht hebben”, stelt hij vast. In 1975 telde het 4000 leden in 33 afdelingen, tegenover het Rode Kruis in Vlaanderen 20.000 vrijwilligers in 279 afdelingen. Maar terecht wijst Seberechts op de grote verdienste: “Mede onder impuls van het Vlaamse Kruis werd de medische hulpverlening in Vlaanderen vernederlandst. Het Rode Kruis werd gedwongen stilaan de evolutie van staat en maatschappij te volgen, en zich in Vlaanderen exclusief van het Nederlands te bedienen. Later koos de vereniging voor een federale opbouw. Het Vlaamse Kruis heeft zeker een groot deel van zijn eisen- en werkingspakket verwezenlijkt.”

De auteur vervolgt: *“Doelstellingen en methoden van het Vlaamse Kruis en van het Rode Kruis komen, o.i., op dit ogenblik vrijwel overeen. De wedijver, om geen sterker woord te gebruiken, die tussen beide verenigingen leefde, heeft beslist niet voor de fraaiste bladzijden gezorgd in de geschiedenis van de medische hulpverlening in België”* – Seberechts schijnt hier te suggereren dat de herhaalde en langdurige gesprekken over samenwerking of over een fusie tussen beide organisaties, die hij beschreef aan de hand van de archieven van beide verenigingen, best zouden hervat worden *“in het belang van de hulpbehoevenden in het bijzonder, of van de Vlamingen in het algemeen. En daar was het toch allemaal om begonnen.”*

LODE WILS

GRAAF DE GRUNNELAAN 14, B-3001 HEVERLEE